

Lausuntopyyntö

15.4.2024

VN/25113/2023

VN/25113/2023-VNK-1

Jakelussa mainitut

VNK; Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston kanslia pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä muutettavaksi sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. Uuden lain nojalla voitaisiin rajoittaa enintään 12 kuukauden määräajaksi valtioneuvoston jäsenen oikeutta siirtyä toimikautensa päätyttyä uuteen tehtävään. Ehdotettua lakia sovellettaisiin sekä pääministeriin että valtioneuvoston jäsenenä toimiviin muihin ministereihin. Lakia sovellettaisiin myös valtioneuvoston jäsenyydestä vapautettuun henkilöön 12 kuukautta eron myöntämisestä.

Uudessa tehtävässä aloittamisen ajankohtaa koskevan rajoitusajan karenssin määrääminen edellyttäisi, että henkilöllä on tai on ollut valtioneuvoston jäsenenä toimiessaan pääsy sellaiseen salassa pidettävään tai julkisuutta muuten rajoittavien säännösten suojaamaan tietoon, jota voitaisiin olenaisella tavalla käyttää uudessa tehtävässä omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi tai uuteen tehtävään siirtymisen voitaisiin muusta erityisestä syystä katsoa johtavan ilmeiseen eturistiriitaan valtioneuvoston jäsenenä toimimiseen nähden. Edellytyksenä olisi lisäksi, että uuteen tehtävään siirtymisen voitaisiin katsoa vaarantavan yleistä etua ja luottamusta hallitusvallan käyttöön.

Lain soveltamisalaan kuuluvan henkilön olisi ilmoitettava aikomuksestaan siirtyä uuteen tehtävään perustettavaksi ehdotettavalle karenssilautakunnalle, joka voisi laissa säädettyjen edellytysten täyttyessä määrätä karenssin.

Karenssin kohteena olevalla olisi oikeus valtioneuvoston jäsenelle maksettavaa palkkiota vastaavaan korvaukseen karenssin ajalta. Valtioneuvoston jäsenyydestä vapautetulle henkilölle voitaisiin määrätä enintään 30 000 euron seuraamusmaksu, jos hän laiminlöisi uutta tehtävää koskevan ilmoitusvelvollisuutensa taikka enintään 60 000 euron seuraamusmaksu, jos hän rikkoisi velvollisuutensa olla aloittamatta uutta tehtävää hänelle määrätyn karenssin aikana.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutosta sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin ehdotetun seuraamusmaksun johdosta.

Esityksen tavoitteena on suojata yleistä etua ja luottamusta hallitusvallan käyttöön torjumalla ehdotetun karenssisäätelyn keinoin ennalta mahdollisten eturistiriitatilanteiden syntymisestä aiheutuvaa luottamusvajeen uhkaa valtioneuvoston jäsenen siirtyessä toimikautensa jälkeen julkishallinnon ulkopuolisiin tehtäviin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1602 2165
+358 9 1602 2165

kirjaamo.vnk@gov.fi

Hallitus antoi syyskuussa 2022 eduskunnalle esityksen laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 192/2022 vp). Hallituksen esitys raukesi maaliskuussa 2023, kun asian käsittely jäi eduskunnassa kesken vaalikauden päättyessä.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan viedään loppuun laki valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista.

Hallituksen syyskuussa 2022 eduskunnalle antama esitys (HE 192/2022 vp) on ollut tämän hallituksen esityksen laadinnan pohjana.

Luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu virkatyönä valtioneuvoston kansliassa.

Lausunto pyydetään toimittamaan **viimeistään 28.5.2024**.

Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Viranomaisen, jolla on käytössä VAHVA-asianhallintajärjestelmä, tulee viedä lausuntonsa lisäksi VAHVAAan. Lausunto on mahdollista antaa myös sähköpostitse lähettämällä lausunto valtioneuvoston kanslian kirjaamoon (kirjaamo.vnk(at)gov.fi). Sähköpostitse lähetetyissä lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/25113/2023.

Kaikki lausunnot ovat julkisia, ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä ja valtioneuvoston hankeikkunassa.

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa tarvittaessa valtioneuvoston kansliassa lainsäädäntöneuvos Päivi Pietarinen (p. 0295 160 354, etunimi.sukunimi(at)gov.fi).

Alivaltiosihteerin sijaisena, osastopäällikkö

Janne Kerkelä

Lainsäädäntöneuvos

Päivi Pietarinen

Liitteet Luonnos hallituksen esitykseksi

Jakelu Aalto-yliopisto
Eduskunnan keskuskanslia
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Eläketurvakeskus
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin yliopisto
Kansallinen Kokoomus r.p.
Kansaneläkelaitos
Keskuskauppakamari ry
Keva
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Kuntien takauskeskus
Liike Nyt r.p.
Liikenne- ja viestintäministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Perussuomalaiset r.p.
Professori Janne Salminen
Professori Tuomas Ojanen
Professori Veli-Pekka Viljanen

Puolustusministeriö
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Pankki
Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.
Suomen Yrittäjät ry
Tasavallan presidentin kanslia
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Transparency International Suomi ry
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työterveyslaitos
Ulkoministeriö
Valtiokonttori
Valtion virkamiesettinen neuvottelukunta
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Vasemmistoliitto r.p.
Verohallinto
Vihreä liitto r.p.
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ympäristöministeriö

Tiedoksi

VN/25113/2023-VNK-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: